

Tērē mājas enerģiju mājas atjaunošanai – ceļā uz 2020 m² visaptveroši atjaunotu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku

Rīgas Tehniskā universitāte kopā ar sadarbības partneriem ēku saglabāšanas jomā uzsācis nozīmīgu Eiropas Savienības finansētu projektu “SUNSHINE”. Tā ietvaros Latvijas zinātnieki kopā ar atjaunošanas, energoefektivitātes un finanšu ekspertiem izveidos inovatīvu investīciju platformu padomju laikos celto ēku atjaunošanai un siltināšanai.

Padomju laikos celto ēku stāvoklis Latvijā klimatisko apstākļu un uzturēšanai nepietiekamo finanšu dēļ gadu no gada strauji pasliktinās. Arvien aktuālāks un nozīmīgāks kļūst jautājums, kā atjaunot padomju laikos celtās ēkas un nodrošināt tām augstu energoefektivitāti un samazināt ietekmi uz klimata pārmaiņām, un pats svarīgākais – kā saglabāt mājokļus nākamos 30 – 50 gadus.

Šobrīd 86% dzīvokļu Latvijā ir privatizēti, un pieredze rāda, ka īpašnieki ir nepietiekami organizēti, lai pārvaldītu savu kopīpašumu – visu ēku. Dzīvojamā fonda saglabāšanai ir nepieciešama ēku visaptveroša atjaunošana. Tādi šķēršļi kā zema informētība un tehnisko zināšanu trūkums, zemā būvniecības kvalitāte, ierobežotā finansējuma pieejamība, augsta riska uztvere un nevēlēšanās uzņemties kredītsaistības, attur ēku iedzīvotājus no lēmuma par ēkas atjaunošanu.

Ēkas visaptverošu atjaunošanu ir iespējams finansēt ar enerģijas ietaupījumiem pie nosacījuma, ja ēku visaptverošas atjaunošanas pamatā ir energoefektivitātes ekonomiskā potenciāla izmantošana. Taču, lai īstenotu energoefektivitātes ekonomisko potenciālu, nepieciešama energoefektivitātes pasākumu projektēšana, finansēšana, ieviešana un uzturēšana, kas dzīvokļu īpašniekiem pašiem nav pa spēkam. Pieeja, kas risina šos ierobežojumus, ir energoefektivitātes pakalpojuma līgums (EPC). Galvenā EPC iezīme ir tā, ka pakalpojumu sniedzējs garantē enerģijas ietaupījumus un atjaunošanas darbu kvalitāti visu līguma termiņu (15-25 gadi). Par EPC sniedzēju var kļūt ikviens – enerģijas servisa kompānija (ESKO), būvnieks, apsaimniekotājs, siltumapgādes uzņēmums utt.

SUNSHINE atbalsta publiskā un privātā sektora EPC sniedzējus, lai veidotu inovatīvu investīciju shēmu, garantētu ietaupījumus un kvalitāti, kā arī visaptveroši atjaunotu ēkās.

Projekta mērķis ir parādīt, ka visaptveroša ēku atjaunošana, kas apmaksāta ar enerģijas ietaupījumiem, izmantojot piemērotu publisko fondu un privāto kapitālu finanšu mehānismu, ir finansiāli dzīvotspējīga. Latvijā vairumam energoservisa uzņēmumu, māju apsaimniekotājiem un citiem projektu īstenotājiem nav iespējas uzņemties apjomīgas ilgtermiņa finanšu saistības ierobežotā uzņēmumu kapitāla dēļ. Projekta piedāvātais risinājums sniegs iespējas projektu īstenotājiem pārfinansēt uzņemtās saistības, “pārdodot” tās nākotnes, nevis patreizējā izteiksmē, tādejādi rodot līdzekļus jaunu projektu realizēšanai. Tas nozīmē pilnīgu inovatīvu pieeju padomju ēku saglabāšanas problēmas risināšanai Latvijā, ko līdz šim daļēji ierobežoja banku atturīgums finansēt ilgtermiņa investīciju projektus.

Projekts “Sunshine” tiek pilnībā finansēts no ES pētniecības un inovāciju pamatprogrammas “Apvārsnis 2020”. Projekta vadošais partneris ir Rīgas Tehniskā universitāte, bet partneri - SIA «RenEsco», Ēku Saglabāšanas un Energotauņības Birojs, Funding for Future BV, SIA «Ekodoma», SIA «Salaspils Siltums», SIA «eco.NRG». Projekta kopējās izmaksas ir 1 555 991,25 eiro. Projekta īstenošanas periods ir no 2015. gada 1. marta līdz 2018. gada 1. martam.

Papildus informācija: www.sharex.lv